*जगत्साक्षिन् m. *der Zeuge der Welt, die Sonne.*

जगत्सिंह m. N. pr. eines Fürsten.

जगत्सेट m. N. pr. eines Mannes.

जगत्स्रष्टर् Nom. ag. *Schöpfer der Welt.* Bein. 1) Brahman's Bhâg. P. 3,9,44. — 2) *Çiva's.

जगत्स्वामिन् m. 1) *Weltherrscher.* Nom. abstr. °मित्व n. 327,26. — 2) *Herr des Weltalls, die höchste Gottheit.* Bein. Vishṇu's oder Nârâjaṇa's. — 3) Name eines Bildes des Sonnengottes.

जगद् m. *Begleiter, Hüter.*

जगदण्ड n. *das Weltei, Weltall* Spr. 7857.

जगदण्डक n. dass. Çiç. 9,9.

जगदन्तक m. *der Zerstörer alles Lebenden, der Tod.*

जगदन्तरात्मन् m. *die Weltseele,* Bein. Vishṇu's.

जगदम्बा und जगदम्बिका f. *die Mutter der Welt,* Bein. der Durgâ.

जगदात्मन् m. *der Hauch der Welt,* Beiw. des Windes.

जगदादिज m. *der Erstgeborene der Welt,* Beiw. Çiva's.

जगदाधार m. 1) *die Stütze der Welt* Ind. St. 15,365. Beiw. der Zeit, Râma's und des Ǵina Vîra. — 2) **Wind.*

जगदायु und °स् n. *der Lebensquell der Welt,* Beiw. des Windes.

जगदीश m. *Herr der Welt.* 1) Bein. *a)* Brahman's. — *b)* Vishṇu's. — *c)* Çiva's. — 2) N. pr. verschiedener Männer. Auch °तर्कालंकारभट्टाचार्य.

जगदीशतोषिणी f. Titel eines Commentars.

जगदीशशतक n. Titel eines Werkes.

जगदीशितर् m. *Herr der Welt,* Bein. Çiva's Ind. St. 15,227.

जगदीश्वर m. 1) *Herr der Welt,* insbes. Bein. Çiva's und Indra's (44,25). — 2) *Fürst, König.* — 3) N. pr. eines Dichters Hâss. 3.

जगदेकचक्षुस् n. *das einzige Auge der Welt* (die Sonne) Ind. St. 15,376.

जगदेकनाथ m. *Alleinherrscher.*

जगद्गुरु m. *Vater der Welt.* Bein. 1) Brahman's. — 2) Vishṇu's. — 3) Çiva's. — 4) Râma's (als Incarnation Vishṇu's).

जगद्गौरी f. Bein. der Göttin Manasâ.

जगद्दल m. N. pr. eines Fürsten.

जगद्दीप m. *die Leuchte der Welt, die Sonne.*

जगद्देव m. N. pr. eines Mannes B. A. J. 10,56.

जगद्धर m. N. pr. eines Scholiasten.

जगद्धातर् 1) m. *Schöpfer der Welt.* Bein. *a)* Brahman's. — *b)* Vishṇu's. — 2) f. °त्री Bein. *a)* der Sarasvatî. — *b)* *der Durgâ.

*जगद्बल m. *Wind.*

जगद्बिम्ब n. *das Weltall* Çaṃk. zu Bâdar. 2,1,32.33.

जगद्बीज n. *der Same der Welt,* Beiw. Çiva's MBh. 7,202,13.

जगद्भूषणकोष्ठक n. Titel eines Werkes.

जगद्योनि f. 1) *die Quelle der Welt.* Bein. *a)* Brahman's. — *b)* Vishṇu's oder Kṛshṇa's. — *c)* Çiva's. — *d)* der Prakṛti. — 2) **der Mutterschooss alles Lebenden, die Erde.*

जगद्वञ्चक m. N. pr. eines *Betrügers.*

जगद्वन्द्य Adj. *von der Welt zu preisen,* Beiw. Kṛshṇa's.

*जगद्वल्का f. *die Erde.*

जगद्विधि m. *Ordner der Welt.*

*जगद्विनाश m. *Weltuntergang.*

जगद्वैद्यक m. N. pr. eines *Arztes.*

जगद्व्यापार m. *Weltgeschäft,* so v. a. *Erschaffung und Erhaltung der Welt* Bâdar. 4,4,17.

*जगनु m. 1) *ein lebendes Wesen, Thier.* — 2) *Feuer.*

जगन्नाथ 1) m. *Beschützer der Welt.* *a)* Bein. α) Vishṇu's oder Kṛshṇa's. — β) Râma's und Dattâtreja's, zweier Incarnationen Vishṇu's. — γ) Du. Vishṇu's und Çiva's. — *b)* N. pr. eines heiligen Ortes (पुरुषोत्तमक्षेत्र), wo Vishṇu als Ǵagannâtha verehrt wird. Vollständig *°क्षेत्र n. — *c)* N. pr. verschiedener Männer. Auch °पण्डित, °पण्डितराज, °मिश्र, °सरस्वती, °न्यायानन्द und °न्यायाश्रम. — 2) f. आ Bein. der Durgâ.

जगन्नाथवल्लभनाटक n. Titel eines *Schauspiels.*

जगन्नाथविजय m. Titel eines Gedichts.

जगन्निधि m. *Behälter der Welt,* Bein. Vishṇu's Hemâdri 1,638,6.

जगन्निवास m. dass. Bein. 1) Vishṇu's oder Kṛshṇa's. — 2) Çiva's.

*जगन्नु m. = जगनु.

जगन्नेत्र, °त्रति *das Auge der Welt sein* (vom Monde) Prasannar. 149,2.

जगन्नेत्र n. *das Auge der Welt,* Beiw. des Mondes, Du. der Sonne und des Mondes.

जगन्मय Adj. *die ganze Welt in sich bergend* Hemâdri 1,620,12.

जगन्मातर् f. *Mutter der Welt.* Bein. 1) der Durgâ. — 2) der Lakshmî.

जगन्मुख Adj. *mit dem Metrum* Ǵagatî *beginnend* TS. 7,2,8,2.

जगन्मोहन n. Titel eines Werkes.

जगन्मोहिनी f. N. pr. einer Surâṅganâ Ind. St. 15.

*जगर n. *Rüstung.*

जगल 1) *Adj. *betrügerisch, schelmisch.* — 2) m. *a) ein best. berauschendes Getränk* Madanav. 6, 61. Bhâvapr. 2,82. — *b)* *Vangueria spinosa. — *c)* *Rüstung. — 3) *n. *Kuhmist;* vgl. कगण.

*जगलु m. (?).

जगुरि Adj. *führend* (von einem Wege).

जगिक m. N. pr. eines Mannes.

जगध 1) Adj. s. u. 1. जद्. — 2) *n. *der Ort, wo Jmd gegessen hat.*

जगधपाप्मन् Adj. *dessen Sünde verzehrt ist* AV. 9,6,25.

जगधि f. 1) *das Verzehren, Essen; Genuss.* ताम्बूल° Harshaṅ. 132,24. — 2) *das Verspeistwerden von* (Instr.).

जगध्याय Absol. von 1. जद् 20,8.

जगिम Adj. *gehend, in steter Bewegung befindlich, gehend —, eilend zu* (Acc. oder Loc.).

जघन 1) m. (nur in der älteren Sprache) und n. (adj. Comp. f. आ) *Hinterbacke, Hintertheil; Schamgegend* (bei Menschen und Thieren). — 2) n. *a) Hintertheil eines Altars* Çulbas. 3,52. — *b) Nachzug, Hintertreffen eines Zuges, — Heeres.*

*जघनकूपक m. Du. = कुकुन्दर 1) Râǵan. 18,46.

जघनचपला f. 1) *ein geiles Weib.* — 2) *ein best. Metrum.*

जघनचयुति Adj. f. *cujus cunnus humorem stillat* TBr. 2,4,6,4. Âçv. Çr. 2,10,14.

जघनतस् Adv. *auf der Rückseite, hinterher.*

जघनविपुल 1) Adj. (f. आ) *starke Hinterbacken habend* Ind. St. 8,301. — 2) f. आ *ein best. Metrum.*

जघनार्ध m. 1) *der hintere Theil.* — 2) *Nachzug, Hintertreffen eines Heeres.*

जघनिन् Adj. *starke Hinterbacken habend.*

जघनेन Instr. Adv. 1) *hinter,* mit folgendem Gen. oder Acc., ausnahmsweise mit vorangehendem Acc. — 2) *mit dem Rücken gekehrt zu* (Acc.).

*जघनेफला f. *Ficus oppositifolia.*

जघन्य 1) Adj. (f. आ) *a) der hinterste, letzte, späteste.* जघन्यतस् *von hinten* R. 6,7,35. 45,22.29. जघन्यम्, जघन्यतस् und जघन्ये *hinterher, zuletzt.* जघन्ये (v. l. पृष्ठतः) कर् *im Rücken lassen.* — *b) der geringste, niedrigste, gemeinste, unbedeutendste, schlechteste; von niederer Herkunft, Einer aus dem gemeinen Volke.* जघन्यतर् *niedriger, geringer.* — 2) m. N. pr. des Dieners des Mâlavja (eines der fünf Wundermenschen). — 3) *n. *penis.*

*जघन्यक m. *Motte* Nigh. Pr.

जघन्यकारिन् Adj. *äusserst ungeschickt verfahrend* Suçr. 1,95,14.

जघन्यज 1) *zuletzt geboren, der jüngste.* — 2)